

החברותא

בס"ד ערש"ק פר' אמור י"ג אייר תש"פ

החברותא בטאנן פנימי לחברים גליון מס 630

פנינים יקרים

אמור אל הכהנים בני אהרן ואמרת אליהם לנפש לא יטמא בעמיו (כא, א) אמור ואמרת - להזהיר גדולים על הקטנים (יבמות פה) חכמי ישראל נקראים אריות גדולים, חכמי הפילוסופיה נקראים שועלים קטנים שעליהם נאמר (שה"ש ב) שועלים קטנים מחבלים כרמים, האדם ילמד תורה מן חכמי ישראל ויתחבר עמהם אף שיהיה בסוג זנב כמו שאמרו (אבות ד) הוי זנב לאריות ואל תהי ראש לשועלים, עליהם אמר שלמה המלך ע"ה (משלי ה) אל תקרב אל פתח ביתה וזהו אמור ואמרת להזהיר גדולים - חכמים על הקטנים - פילוסופים שלא להטמא ח"ו באמונות טפלות.

אמור - ואמרת (כא, א) דרשו חז"ל (יבמות פה) להזהיר גדולים על הקטנים. פשטות הדברים חובת כל אדם לתת את הדעת על אותם הקטנים הנמצאים ללא מסעך לגופם ולרוחם כגון יתומים משפחות מצוקה וכד'. (חתם סופר)

אמור אל הכהנים ואמרת אליהם (כא, א) אמרו במדרש המלאכים שאין להם יצר הרע דיים באזהרה אחת, בני אדם זקוקים לשתי אזהרות. אפשר לומר שבזה מכון דברי הגמרא (יבמות פה) אמור אל הכהנים בדבור אחד אל הכהנים הדומין למלאכים משא"כ לקטנים ואמרת אליהם פעם שניה. (על פי ספר בעלי ברית אברהם)

כי אני ה' מקדשו (כא, טו) "מקדשו" בלשון הוה שאין קדושתו של יום זה כקדושתו של יום אחר, כי כל יום יש לו קדושה בפני עצמו, קדושתו של יום ראשון אינו כמו יום שני ושל יום חול אינה כשבת, לכן אמור מקדשו בלשון הוה שתמיד מקדש ומחדש קדושתו של אותו יום, לפיכך יש לו לאדם להתחזק בכל יום בעבודת השי"ת מחדש לקיים מה שנאמר אני היום ילדתיך (תהלים ב).

וכי תזבחו זבח תודה לה' לרצונכם תזבחו (כב, כט) הרצון המושכל של המוני העם להקריב תודה רק אחר שבאה עליהם צרה ונצלו ממנה. באמת אין זה רצון ה' אלא כמו שאומרים בתפלת שמונה עשר ועל ניסיד שבכל יום עמנו ועל נפלאותיך וטובותיך שבכל עת ערב ובוקר וצהרים - כי מעולם קוינו לך, וזהו הרצון שצריכים לזכות לה' יתברך...

ושמרתם מצוותי ועשיתם אותם (כב, לא) ידוע מאמרם ז"ל כי מצוה גוררת מצוה, וזהו הבטחת הכתוב ושמרתם מצוותי אז תקיימו עוד ועוד מצוות ועשיתם אותם, וכן בהמשך הפסוק ולא תחללו את שם קדשי מי שנוהר מלחלל את שם ה' בהתנהגותו מובטח לו שיקדש שם שמים בהתנהגותו כי מצוה גוררת מצוה, והבן. (אלשיך הק')

וספרתם לכם ממחרת השבת (כג, טו) וספרתם לכם - לטובתכם ולצורככם כי בני ישראל היו משוקעים במ"ט שערי טומאה בצאתם ממצרים ובאמצעות ספירת העומר התעלו דרגה אחר דרגה נטהרו והודרכו, ותהליך זה שב וחוזר על עצמו מדי שנה בשנה, וזהו שנאמר וספרתם לכם מלשון ספיר ויהלום החזירו לעצמכם את ברכ אבן הספיר שלה.

וספרתם לכם ממחרת השבת (כג, טו) אתם צריכים לזכך מחשבותיכם ומעשיכם בעיני 'לכם' היינו ענינים גשמיים, ומאין תשאבו הכח הזה? 'ממחרת השבת' בכח האמונה בהשי"ת כי מחרת מורה על אמונה השייך על דבר שאינו יודע ואינו משיג בשכלו אלא מאמין שכך הוא, כמו יום המחר שעדיין לא בא ואינו יודע מה יהיה אלא שמאמין שכך וכך יהיה וכו'.

(הרה"ק מרוזין)

שיחת קודש ממורנו ורבנו זיע"א

האשק שיחת הרא"ש זיע"א אולבאי שביע' של פסח תשל"ו ה'הבא ל'צפאס ע"י א.א.

לו את הכח להחזיק, ולהכרה זו יוכל להגיע רק אם בזמן השלוח יכיר את אפסיותו.

ולשם תכלית זו, כאשר האדם חי בשלוח ונחת, כשהוא חי בדמיונות שלו, ובמחשבות שהוא חושב כך וכך, הרבש"ע מראה לו כאב - בחינת מדבר - כדי שבשעת הכאב ילמד לזכור את החיים הקלים שהיו לו; ועכשיו, בזמן הקשיים, יחיה באותו אופן כמו שחי בזמן הרווחה. אולם האדם מחפש לברוח מהקשיים, והוא לא רוצה להיות בכאבים, בגלל שיש לו בקרבו עצבות ועצלות, והוא בוחר לעבור את החיים במצב הזה של עצבות ועצלות. אך לא זו התכלית של בריאת העולם. אנחנו לא יכולים להגיע אל האמת של העולם אם לא נחיה עם הייסורים של הכאבים בדיוק באותה בחינה כמו בשעת הטוב - "נזכירה דודיך מיין מישרים אהבוד". את אותה אהבה שיש לאדם בשעה שהוא ברום המעלה, בדיוק כך צריך להיות בשעת הכאב. הכאב צריך להיות בדיוק כמו הרוממות. והא בהא תליא, לולי השפלות אי אפשר להגיע לרוממות, ואם לא יחיה בכאבים שלו הוא לא יוכל להשיג שאין הפרש בין השפלות והרוממות והכל מהלך אחד. כי מבשרי - מהשפלות שלי - אחזה אלוקה, אראה ואכיר שזה הכל הרבש"ע שמביא עלי יסורים כדי שאהיה מקושר אליו ע"י שאחיה עם היסוד שלי - מה אנוש כי תזכרנו.

דור המדבר היה דור דעה, כי משה שקול כנגד כל ישראל וכלל ישראל היו כמו משה, וכל אחד - בבחינה שלו ובמדריגה שלו - זכר ולא שכח את כל הטובות שהיו להם בעת שיצאו ממצרים. איך הקב"ה הוציא אותם והעבירם את ים סוף. בעת צר להם לא שכחו את כל הטוב, ולמרות שידעו שלא יכנסו לארץ ישראל, עכ"ז הם היו במדבר כמו בעת יציאת מצרים, בזמן שראתה שפחה על הים, ומתוך השפלות שלהם הם ראו מחזות כאלו שאפילו יחזקאל בן בוזי - הגדול שבנביאים - לא ראה.

ג

זהו ג"כ התכלית של כל הדורות. כי בכל דור יש את בחינה זו של דור המדבר. ובשעה שאדם חי בשלוח והכל הולך לו טוב, אל לו לשכוח את המציאות שלו, ואסור לו לשכוח שהוא לא יותר מאשר טיפה סרוחה. בגלל שהבלבול של מלחמת החיים הוא מאד חזק, ומאד כואב. ורק אם יזכור זאת בשעת השלוח יוכל לעמוד חזק בשעת הכאבים.

ואף שאדם מחפש לעצמו חיים קלים, ורוצה לעבור את החיים בקלות, עליו לדעת שאי אפשר לעבור חיים קלים. מי שיעבור את החיים בקלות לא שייך שהוא יבטל את המציאות ויהיה שווה אצלו הזמן של הכאבים עם הזמן של הקלות. כי בכדי שיוכל להחזיק מעמד בזמן הכאבים החזקים הוא מוכרח להאמין שיש בו מציאות שנותנת

שיחת קודש ממורנו ורבנו זיע"א

המשך מעמ' קודם

ד

רק בדרך זו אפשר להגיע להתקשרות למציאות הוי'. שכן מקרא כתוב "כי ביה-ה' צור עולמים" - העולם הזה נברא ביה-ה, והעולם הבא נברא בו-ה. מה הפירוש שאת העולם הזה הוא ברא ביה-ה, ואת העולם בו נחיה אחר שיקומו המתים הוא ברא בו-ה? יה זה דין, ובעולם הזה אנו צריכים להכיר שהרבש"ע הוא השליט, אפילו כאשר יש לאדם יסורים והוא כאוב, שאז הוא בבחינת ידיו'. ועליו להכיר שהכל רחמים. ובשעה שטוב לאדם הוא צריך להחדיר אל נפשו פנימה כי ה' הוא זה, כדי שאח"כ כשיגיע הזמן של הכאבים הוא יחיה בכאב כמו שחי בזמן של השלום, ויאמר "טוב לי כי עוניתי למען אלמד חוקיד". כי הא בהא תליא, לא יכול להיות שמחה בלי כאב, ועל כן "טוב לי כי עוניתי למען אלמד חוקיד".

לכן כאשר יש לאדם חדוה, עליו לדאוג שהשמחה שיש לו לא תהיה שמחת הוללות, ובעוצם שמחתו עליו לזכור שישכינתא בגלותא', ולא ישכח שהרבש"ע בכאב. שמחתו תהיה באופן שממנה יתעורר להאמין שכמו השמחה שיש לו עכשיו כך יהיה מתי שהרבש"ע יגלה עצמו עלינו ויגאל אותנו באותה בחינה כמו שגאל אותנו ממצרים.

רק אם השמחה שלנו תהיה באופן כזה נוכל לקבל את האורות שיהו בעת הגאולה. כי האורות הללו שיהיו אז אינם דומים כלל

לאורות שאנו חיים בהם, אלו אורות שאין אנו מסוגלים להשיג אותם אם לא נשגיח באורות שיש לנו היום שלא יהיו שמחה של הוללות, ויהיו מקושרים אל האורות שנשיג כשמשיח יבוא, ויהיה תחית המתים, והרבש"ע יגלה את ו-ה. אבל עכשיו זה יה-ה - דין, עינויים. ומתי שיש לנו שמחה צריך לזכור את חורבן ירושלים, ואת החורבן של שש מליון יהודים, ואת כל החורבנות שהיו, שכולם הכנה לאורות של משיח. אם בשעה שיש לנו אורות לא נזכור שזה לא יהיה אור של הוללות, כי אם שמחה עם התקשרות לאורות שיהיו מתי שמשיח יבוא, לא נוכל להשיג את האורות שיהיו אז. כי הכל קשר אחד. וגם את האורות שיש לנו עכשיו אנו צריכים לקבל בבחינת אורות של ו-ה, דהיינו שמחה של עבודה. כי ו-ה זה עבודה. וא"ו זה צדיק אמת שיש לו דביקות בבורא, והוא היפך את היו"ד (דין) לוא"ו (דביקות), ומזה נהיה ו-ה.

וכאשר יגיעו האורות ההם הצדיק אמת יהיה השליט. מתי שתהיה התגלות אלקית על כל העולם כולו, שיכירו וידעו כל יושבי תבל כי לך תכרע כל ברך תשבע כל לשון, אז יהיה הממשלה ביד הצדיק אמת. כמו שהיום יש לגויים את הממשלה על העולם, כך כשיהיה התגלות אלקי על כל העולם כולו יהיה הממשל לצדיק אמת.

המשך יבוא אי"ה

המשך פנינים יקרים

אל תונו איש את אחיו (כה, יד) רבן גמליאל אמר לטבי עבדו קום קנה לי מאכל טוב מן השוק יצא וקנה לו לשון, שוב אמר לו קנה לי מאכל רע הלך וקנה שוב לשון, שאלו רבן גמליאל מדוע הבאת לי פעמים לשון, ענה לו טבי עבדו הלשון אין טובה ממנה ואין רעה ממנה כי יש בה שתיהן הן לטוב והן לרע... עוד אמרו חז"ל רבי עשה סעודה לתלמידיו הביא לפניהם לשונות רכים ולשונות קשים, התחילו בוררין את הרכין ומניחים את הקשין, אמר להם בני כך יהא לשונכם רך אלו עם אלו, לפיכך משה מזהיר את ישראל ולא תונו איש את עמיתו (שם יז). (ילקוט שמעוני)

וכי ימוך אחיך ומטה ידו עמך (כה, לה) יש להקשות בענין התמיכה שבפסוק זה על שום מה הוא נכתב בלשון יחיד ואלו שאר הפסוקים שבפרשתנו נכתבו בלשון רבים? ויש לתרץ שבשאר מצות עשה שבפרשה אדם שלא עשה מצוות אלו לא זכה במצוה ובשכר. אך מצות התמיכה לאח מישראל הרי הוא חובה לכל יהודי ויהודי באשר הוא שם ואסור ליהודי לומר שמצוה זו אינו מקיימה כי עזובה לאחרים, דוקא מצוה זו חייב כל אדם להרגיש שאם הוא לא מקיים המצוה אין מי שיקיימה.

ואל תקח מאתו נשך ותרבית (כה, לו) וע"כ נסמכה מצוה זו לפרשת השמיטה, כי גם טעם השמיטה הוא כדי שגשים בטחוננו בה', והזכיר לשון "נשך ותרבית" כי אצל הלוח נקרא "נשך", כי הריבית דומה ל"נחש" עלי דרך הנושך בעקבו, הנותן שריטה קמנה והולך ומבצבץ ונופח עד קדקדו, ומתחילה אינו ניכר עד עלות חמתו לאין מרפא, ואצל המלוה נקרא תרבית שמרבה הונו ורכושו לפי דמיונו, אבל באמת שלבסוף נכסיו מתמוטטין.

את כספך לא תתן לו בנשך ובתרבית לא תתן אכלך (כה, לז) הפסוק את כספך לא תתן לו בנשך הוא המשך של הפסוק הקודם הדין בענין צדקה שם נאמר והחזקת בו (כה, לה) כי בצדקה הכתוב מדבר, הדרישה בזה כאשר האדם נותן צדקה אסור להוסיף נשיכות ועקיצות יש לתת בספר פנים יפות.

לא תעשו לכם אלילים (כו, א) וסמיך ליה ואת שבתותי תשמורו ומקדשי תיראו (שם ב) ללמדנו שהחסרון בשמירת השבת וקדושת בתי מדרשות ובתי כנסיות מביא ח"ו לכך שיהפכו לבתי עבודת אלילים ח"ו, ולהיפך כאשר נתעסק בשמירת השבת והמקדש נזכה לשכר טוב מאת השי"ת.

את שבתותי תשמורו (כו, ב) אמר הקב"ה לבניו מזונותיו של אדם קצובים מר"ה ועד ר"ה חוץ מהוצאות שבת ויו"ט והוצאות בניו לתלמוד תורה, אך כל זה בתנאי שיהיה הדבר כלשון הפסוק "אז תתענג על ה'" דהיינו שכל העונג שמענג עצמו הוא לשם ה' כהוצאת בניו לתלמוד תורה לש"ש, אז יש שכר שהובטח ושיחזור. (מתוך משלי המגיד מדובנא)

אם בחוקותי תלכו ואת וכו' (כו, ג) ר"ת למפרע "אבות" וסופי התבות בגמטריא "אמהות" ללמדנו שהדרך לשמירת התורה והמצוות היא בראש ובראשונה לדבוק בדרך אבות והאמהות הקדושים ולא לסור מדרכם הקדושה לנו בכל הדורות.

אם בחוקותי תלכו (כו, ג) חובת ההליכה בדרך ולעסוק בתורה, כלומר כהשיהודי הולך בדרכו חובה עליו לשנן דברי התורה ולקיימם גם כשהולך בדרך כמו שאמר דוד המלך ע"ה לכו בנים שמעו לי יראת ה' אלמדכם, הרי שהפסוק אומר גם בעת ההליכה שמעו לי יראת ה' אלמדכם תוך כדי הליכה.

והשיג לכם דיש את בציר... ואכלתם לחמכם לשובע (כו, ה) בתחילה מדבר הכתוב על הדיש ועל הבציר ואח"כ מתייחס רק ללחם לשובע, ולמה? התירוץ שמלמדנו שאת הלחם יש לאכול עד לשבעה, אבל אין לשנות את היין עד שמשתכרים ממנו.

יו"ל ע"י מערכת החברותא רח' עדני 3 ירושלים 91050
5829688 - 02 פקס: 5325477 - 02

ניתן לקבל במייל: av5829688@gmail.com ת.ד. 5080 ירושלים

לעילוי נשמת מוה"ר ר' אשר ב"ר אריה מרדכי זצ"ל זי"ע

